

Διεύθυνση Π.Ε Ανατολικής Αττικής / ΕΚΠΑ
Ερευνητικό-Πιλοτικό Πρόγραμμα
«Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης:
Αξιολόγηση Ομοτέχνων – Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών»
Σχολικό έτος: 2024-2025

Σχολική μονάδα : **4ο ΓΕΛ ΑΙΓΑΛΕΩ**

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

WALKING IN THEIR SHOES

Ταυτότητα της συνεργασίας

ΕΤΕΡΟΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό, Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: **Walking in Their Shoes:**

A Refugee Simulation Game

ΑΓΓΛΙΚΑ Α' Λυκείου

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2

Δημιουργός: **Μάνος Τζιμπραγός**, ΠΕ04 - Αγγλικής Φιλολογίας

Παρατηρήτρια: **Φλώρα Βγόντζα**, ΠΕ02 - Φιλολόγος

Περιγραφή δραστηριότητας προσομοίωσης

Η δραστηριότητα προσομοίωσης (Simulation game) σχεδιάστηκε για το μάθημα των Αγγλικών στην Α' Λυκείου με στόχο οι μαθητές/τριες να **εξασκήσουν την αγγλική γλώσσα** μέσα από τη **λήψη αποφάσεων** και την **αντιμετώπιση προκλήσεων** που προσομοιάζουν με εκείνες που βιώνουν οι πρόσφυγες. Μέσω παιχνιδιού ρόλων και **ομαδικής επίλυσης προβλημάτων**, οι μαθητές/τριες καλλιεργούν την **ενσυναίσθηση** ενώ βελτιώνουν τις δεξιότητες **ομιλίας, ακρόασης και λήψης αποφάσεων**.

Υλικά

- **Κάρτες σεναρίων** που περιγράφουν διάφορες καταστάσεις/προβλήματα που βιώνουν οι πρόσφυγες
- **Κάρτες αποφάσεων** με επιλογές σχετικά με επιβίωση, ταξίδι και πόρους
- **Σύμβολα πόρων** (π.χ. φαγητό, νερό, καταφύγιο, χρήματα)
- **Φύλλα εργασίας ομάδων** για την καταγραφή των αποφάσεων
- **Χρονόμετρο**
- **Ηχητικά εφέ:** θάλασσα, άνεμος

Δραστηριότητες (διάρκεια περίπου 35 λεπτά)

- 1. Εισαγωγή (5 λεπτά)**

Ο καθηγητής εξηγεί τι σημαίνει πρόσφυγας με απλή γλώσσα και χωρίζει τους μαθητές/τριες σε ομάδες των 4-5 ατόμων. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει τον ρόλο μιας οικογένειας προσφύγων.
- 2. Στάδιο 1 – Αναχώρηση από την πατρίδα (7 λεπτά)**

Κάθε ομάδα λαμβάνει μια κάρτα σεναρίου που εξηγεί γιατί πρέπει να φύγουν από τη χώρα τους (π.χ. πόλεμος, καταπίεση). Συζητούν ποια τρία αντικείμενα θα πάρουν μαζί τους από μια λίστα, σε περιορισμένο χρόνο και χρησιμοποιώντας αγγλικά. Ακολουθεί σύντομη συζήτηση παρουσίασης των επιλογών.
- 3. Στάδιο 2 – Το ταξίδι (10 λεπτά)**

Οι ομάδες αντιμετωπίζουν προκλήσεις κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Τους δίνονται κάρτες με προβλήματα, όπως ζητήματα επιβίωσης ή διέλευσης συνόρων, για τα οποία πρέπει να λάβουν αποφάσεις. Συζητούν τις επιλογές τους και καταγράφουν τις αποφάσεις που παίρνουν με επιχειρηματολογία στα αγγλικά. Ο καθηγητής κινείται ανάμεσα στις ομάδες, υποστηρίζοντας τη χρήση της αγγλικής γλώσσας.
- 4. Στάδιο 3 – Καταυλισμός προσφύγων (8 λεπτά)**

Κάθε ομάδα λαμβάνει κάρτα με ένα πρόβλημα που αναφέρεται σε δυσκολίες διαβίωσης στον καταυλισμό. Συζητούν και αποφασίζουν πώς θα αντιμετωπίσουν την κατάσταση, π.χ. αν θα μοιραστούν τρόφιμα ή φάρμακα κλπ. Η συζήτηση διεξάγεται στα αγγλικά.
- 5. Αναστοχασμός και συζήτηση (5 λεπτά)**

Όλες οι ομάδες συζητούν τις εμπειρίες τους και ανταλλάσσουν απόψεις για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες, τη λήψη αποφάσεων και την έννοια της ενσυναίσθησης.
- 6. Εργασία για το σπίτι**

Οι μαθητές/τριες καλούνται να γράψουν ένα αναστοχαστικό σημείωμα για την εμπειρία τους ως «πρόσφυγες.» Επίσης, τους δίνεται ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η ιδέα για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ξεκίνησε από σχετική ενότητα του σχολικού βιβλίου Αγγλικών της Α΄ Λυκείου, που αναφέρεται στο **προσφυγικό ζήτημα**. Ήταν μια καλή αφορμή για να αναπτυχθεί μια πιο **βιωματική** και **ουσιαστική προσέγγιση**, με στόχο την καλλιέργεια της **ενσυναίσθησης**, της **συνεργασίας** και της χρήσης της **αγγλικής γλώσσας σε αυθεντικό πλαίσιο**. Για την προετοιμασία αξιοποιήθηκε σχετικό υλικό από τη βιβλιογραφία για τη βιωματική μάθηση και τις προσομοιώσεις.

Η συνεργατική διάσταση αφορούσε κυρίως τη διαδικασία της παρατήρησης. Συνάδελφος φιλόλογος συμμετείχε ως παρατηρήτρια κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, με στόχο την ανατροφοδότηση και την κριτική αποτίμηση της πρακτικής. Η επιλογή της συναδέλφου έγινε με βάση την εμπειρία της και το ενδιαφέρον της για καινοτόμες διδακτικές πρακτικές.

Μαζί διαμορφώσαμε ένα απλό εργαλείο παρατήρησης, ώστε να εντοπίζονται συγκεκριμένα στοιχεία κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας. Η συνεργασία αυτή βοήθησε ουσιαστικά στην αποτύπωση δυνατών σημείων αλλά και σημείων προς βελτίωση. Μικρές δυσκολίες προέκυψαν κυρίως στη διαχείριση του χρόνου, χωρίς όμως να επηρεαστεί η συνολική πορεία της δράσης.

Εργαλείο παρατήρησης

Για την παρατήρηση της δραστηριότητας χρησιμοποιήθηκε μια κλείδα παρατήρησης που σχεδιάστηκε ειδικά για τη συγκεκριμένη πρακτική. Το εργαλείο περιελάμβανε βασικούς άξονες που σχετίζονταν με την ενεργή εμπλοκή των μαθητών, τη συνεργασία σε ομάδες, τη χρήση της αγγλικής γλώσσας, τη λήψη αποφάσεων, την ανάπτυξη ενσυναίσθησης, καθώς και τη διδακτική υποστήριξη από τον εκπαιδευτικό.

Η επιλογή των πεδίων έγινε με βάση τους στόχους της δραστηριότητας και την ανάγκη να αποτυπωθούν όχι μόνο γνωστικές αλλά και κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες. Η περιγραφή των επιπέδων για κάθε δείκτη βοηθά στην πιο ουσιαστική και όχι απλώς αριθμητική αποτίμηση. Επιλέχθηκε κλίμακα Likert 1-5 με περιγραφικούς δείκτες για να διευκολυνθεί η παρατήρηση και η ερμηνεία των δεδομένων.

Το εργαλείο σχεδιάστηκε ώστε να είναι απλό, λειτουργικό και χρήσιμο για την ετεροπαρατήρηση, χωρίς να αποσπά τον παρατηρητή από τη ροή της δραστηριότητας. Αποδείχθηκε χρήσιμο για την ανατροφοδότηση και τον αναστοχασμό μετά το τέλος της πρακτικής.

Εργαλείο Παρατήρησης – Προσομοίωση για το Προσφυγικό Ζήτημα

Επεξήγηση Κλίμακας Likert (1–5)

- 1 – Πολύ χαμηλό επίπεδο: Η συμπεριφορά ή δεξιότητα παρατηρήθηκε ελάχιστα ή καθόλου.
- 2 – Χαμηλό επίπεδο: Παρατηρήθηκε σποραδικά ή από πολύ μικρό αριθμό μαθητών/τριών, χωρίς συνέχεια.
- 3 – Μέτριο επίπεδο: Παρατηρήθηκε μερικώς ή με μέση ένταση σε αρκετούς/ές μαθητές/τριες, αλλά όχι με συνέπεια.
- 4 – Υψηλό επίπεδο: Παρατηρήθηκε με συνέπεια και σαφήνεια από την πλειοψηφία των μαθητών/τριών.
- 5 – Πολύ υψηλό επίπεδο: Παρατηρήθηκε έντονα και σταθερά, με αυτενέργεια, εμπλοκή και θετική διάθεση από όλους/ες ή σχεδόν όλους/ες.

Πεδία Παρατήρησης

Πεδίο Παρατήρησης	Αναλυτική Περιγραφή	Βαθμολογία (1–5)
Εμπλοκή μαθητών/τριών	Ο βαθμός ενεργού συμμετοχής των μαθητών/τριών στη δραστηριότητα. Παρατηρείται εάν ανταποκρίνονται στις οδηγίες, συμμετέχουν στη συζήτηση, δείχνουν ενδιαφέρον και αλληλεπιδρούν ουσιαστικά με τα μέλη της ομάδας.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Συνεργασία σε ομάδες	Η ποιότητα της ομαδικής εργασίας: κατά πόσο οι μαθητές /τριες συνεργάζονται, μοιράζονται ιδέες, σέβονται τις απόψεις των άλλων και λαμβάνουν από κοινού αποφάσεις.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Χρήση αγγλικής γλώσσας	Σε ποιον βαθμό οι μαθητές/τριες χρησιμοποιούν την αγγλική γλώσσα για να εκφράσουν απόψεις, να διαπραγματευτούν αποφάσεις και να συμμετέχουν ενεργά στον διάλογο.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Ικανότητα λήψης αποφάσεων	Η ικανότητα της ομάδας να λαμβάνει αποφάσεις μέσα από συζήτηση, αξιολόγηση των δεδομένων και επιχειρηματολογία. Παρατηρείται ο τρόπος σκέψης και η συμμετοχή όλων στη διαδικασία.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Ανάπτυξη ενσυναίσθησης	Ο βαθμός στον οποίο οι μαθητές/τριες κατανοούν και συναισθάνονται τις δυσκολίες των προσφύγων. Παρατηρείται μέσα από σχόλια, αντιδράσεις και τις επιλογές που κάνουν στις ηθικές ή πρακτικές αποφάσεις της προσομοίωσης.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Ρόλος εκπαιδευτικού	Ο τρόπος με τον οποίο ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί, εμπνέει και υποστηρίζει τους/τις μαθητές /τριες κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας, χωρίς να επεμβαίνει περιοριστικά στην αυτενέργεια και τη συνεργασία τους.	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5